

White paper

Inzichten en aanbevelingen

De kracht van logeerhuizen

LINDENHOUT

Inleiding

Een van de uitgangspunten van Lindenhout is dat kinderen thuis horen op te groeien, en als dat niet kan, zo thuis mogelijk. En dat betekent voor Lindenhout: het liefst dichtbij huis zodat school, sportclub, vriendenkring hetzelfde kunnen blijven; en het liefst kleinschalig, bijvoorbeeld in een pleeggezin of een gezinshuis. Lindenhout heeft in dat kader ook naar een 'zo thuis mogelijke' oplossing gezocht voor kinderen en jongeren, die vanuit een crisissituatie (tijdelijk) niet thuis kunnen blijven en ook niet terecht kunnen in een crisisleeggezin. De eerdere wat meer grootschalige oplossingen waar Lindenhout veel gebruik van maakte (de residentiële crisisopvanggroep) zijn omgebouwd naar over de regio's verdeelde kleinschalige gezinshuizen, specifiek gericht op crisisopvang. Lindenhout heeft ze 'logeerhuizen' genoemd, om te benadrukken dat het verblijf tijdelijk is, en gericht op terugkeer naar huis.

Er is ruimte voor kinderen van alle leeftijden. De overeenkomst tussen alle opgevangen kinderen is dat er een reden is, waardoor ze niet in een pleeggezin geplaatst kunnen worden. Er is sprake van (zware) gedragsproblematiek, gecombineerd met een ingewikkelde situatie met veel spanning tussen alle betrokkenen. Het gaat daarbij hoofdzakelijk om pubers.

Een Logeerhuis is een plek waar jongeren tijdelijk kunnen verblijven. Een crisissituatie brengt veel onrust met zich mee. De situatie moet zo snel mogelijk gestabiliseerd en rustig worden, waarbij veiligheid, persoonlijke aandacht, en structuur kunnen worden geborgd en waarbij in gezamenlijkheid en (relatieve) rust gezocht kan worden naar het best passende vervolg.

Logeerhuisouders zijn professionele opvoeders, die in staat zijn deze rust en veiligheid te bieden en nauw samen te werken met de ouders. Eerste doel: de verbinding met ouders, en de situatie thuis zodanig te herstellen dat een jongere weer thuis kan wonen. Als dat niet haalbaar blijkt, wordt uiteraard gezocht naar het best mogelijke alternatief.

De logeerhuizen kenmerken zich door:

- Kleinschalige opvang.
- Vaste professionele begeleiders, die samenwonen met deze kinderen en jongeren waardoor er sprake is van veel continuïteit.
- Kinderen van alle leeftijden in crisis, waarbij pubers de grootste groep vormen.
- Kinderen met problematiek die te zwaar is om opgevangen te worden in een crisisleeggezin.
- Opvang voor korte tijd, maximaal zes maanden.
- Dicht in de buurt van sociale context van de kinderen en hun ouders, waardoor kinderen school en hobby's kunnen continueren en contact houden met het sociale netwerk.
- Jeugdzorgwerker werkt samen met ouders en het kind aan het herstel van de thuissituatie
- Kinderen keren na opvang bij voorkeur terug naar huis, en als dat niet lukt wordt zorgvuldig toegewerkt naar een alternatief.

Onderzoek naar de praktijk

In 2017 is er een onderzoek uitgevoerd naar de praktijk van de Logeerhuizen. In hoeverre bieden de Logeerhuizen opvang die overeenkomt met de doelstellingen bij de start in 2014.

Voor dit onderzoek zijn alle dossiers van kinderen die in 2015 en 2016 zijn opgevangen in de Logeerhuizen onderzocht op bovenstaande kenmerken. Het betreft 93 dossiers. Naast de dossiers hebben de Logeerhuisouders aanvullende informatie gegeven over de kinderen die bij hen geplaatst waren.

Aansluitend bij doelstelling

- *Leeftijd*

Maar liefst 75% van de kinderen geplaatst in de onderzochte periode is tussen de 12 en 16 jaar. De aanname dat Logeerhuisopvang vooral pubers betreft klopt. Er is ook te zien dat jongere kinderen vaker jongens zijn, en de pubers vaker meisjes zijn.

- *Problematiek*

Het merendeel van de opgevangen kinderen laat 1 of meerdere risicofactoren zien. 26% heeft 2 risicofactoren en 13% heeft 6 of meer risicofactoren. Ook is gekeken hoe vaak elke risicofactor voorkomt, bekeken over alle kinderen opgevangen in de genoemde periode. Verbale agressie is een risicofactor die veel voorkomt. Maar liefst 61.5% van de kinderen liet deze zien bij aanmelding, 46.9% van de kinderen heeft psychische problematiek en bij 31.3% van de kinderen spelen conflicten in het primaire systeem een rol. De aanname dat de problematiek bij een groep kinderen in een crisissituatie te zwaar is voor een crisispleeggezin wordt onderschreven door het onderzoek. Er zijn een aantal kinderen die geen enkele risicofactor laten zien bij aanmelding, maar deze kinderen hebben wel de deskundigheid van professioneel opvoeders nodig.

- *School*

Er is van 46 van de 93 kinderen bekend dat zij op hun eigen school zijn gebleven tijdens de opvang in het logeerhuis. Het lukt dus bij de helft van de kinderen om de eigen school te continueren tijdens het verblijf in het Logeerhuis.

- *Sociaal netwerk*

Over 27 kinderen is bekend of zij contact hebben gehouden met hun sociaal netwerk. Bij 93% van de kinderen is dit het geval. In de meeste gevallen gaat dit om familie en naasten.

- *Hobby's*

14% van de kinderen heeft zijn/haar hobby kunnen behouden tijdens het verblijf in het logeerhuis. Er werd door de logeerhuisouders benoemd dat veel kinderen geen hobby of club hebben bij plaatsing, maar dat dit in het logeerhuis aangemoedigd wordt.

Aandachtspunten

Het onderzoek heeft ook kennis opgeleverd over vraagstukken, die een nadere uitwerking vragen.

- *Doelen opgesteld door jeugdzorgwerker*

Voor kinderen in het logeerhuis is het belangrijk om op korte termijn een perspectief te hebben. Zo blijft het verblijf zo kort mogelijk en weten alle betrokkenen waar ze aan kunnen werken. In de 63 dossiers van verblijf langer dan 28 dagen, staat in 30,2% van de gevallen geen doelen in de zorgovereenkomst. In 33,3% procent zijn er wel doelen voor het kind, maar geen doel over het perspectief.

- *Naar huis*

Van de 93 kinderen die in de onderzochte periode hebben verbleven in een logeerhuis is 36,6% naar huis gegaan. Van deze kinderen is 23,5% binnen drie maanden weer uit huis gegaan.

- *Verblijfsduur*

In totaal is 78,5% van de jongeren opgevangen binnen de termijn van zes maanden, wat in principe het maximum verblijf is binnen een Logeerhuis. Een vijfde van de jongeren (21,5%) verblijft langer dan zes maanden, met enkele uitschieters naar een verblijf van 21 en 22 maanden.

- *Ondersteuning in thuissituatie*

Er is in het onderzoek gebleken dat er weinig bekend is over de hulp in de thuissituatie. De mate waarin dit geboden wordt is erg verschillend en afhankelijk van de jeugdzorgwerker en de situatie waarin het kind uit huis gegaan is.

De komende tijd gaat Lindenhout de aandachtspunten nader onderzoeken en actief werken aan eventuele verbetering.

Conclusie

De resultaten van het onderzoek onderbouwen de visie van Lindenhout dat het mogelijk is kinderen in een crisissituatie met een (zware) problematiek, op te vangen in een kleinschalige opvang met vaste opvoeders, waar mogelijk de school te continueren en contact met ouders/netwerk te behouden.

Ook is duidelijk geworden dat logeerhuisouders in staat zijn zorg op maat te bieden. Past een kind niet helemaal in het plaatje, maar denken de betrokkenen van een logeerhuis dat het voor het kind het beste is om opgevangen te worden in een logeerhuis, dan wordt het passend gemaakt.

Logeerhuisouders kunnen zorg op maat bieden

De aandachtspunten zijn herkenbaar vanuit de praktijk en het is waardevol dat een gedegen dossieronderzoek hier de aandacht op richt.

Lindhout gaat met de aandachtspunten aan de slag, gericht op een verbetering van de zorg aan kinderen en jongeren in een crisissituatie.

Lindenhout

Centraal Kantoor:
Heijenoordseweg 1, 6813 GG Arnhem

Postadres:
Postbus 332, 6800 AH Arnhem

Algemeen telefoonnummer: (026) 354 33 33
Meer weten over onze dienstverlening,
neem dan contact op met het Entreeteam.

E-mail: entreeteam@lindenhout.nl
Telefoon: (026) 354 33 11.

www.lindenhout.nl

Auteurs: Anna Verwegen
Fieke Steinkamp

Datum: januari 2018

LINDENHOUT